

TÄÄHEKE

NR.11 1967



ON KODUMAA JUUBEL!

Meie kõige tähtsam sünnipäev. Suurest Sotsialistlikust Oktoobri-revolutsioonist on möödunud 50 aastat.

Kommunistliku Partei ja Lenini juhtimisel rajas töörahvas oma Nõukogudemaad. See ulatub Läänemere saartest Vaikse ookeani randadeni, ulatub külmast põhjast kaugele palavasse lõunasse. Ei ole kusagil teist nii suurt maad, kui meie kodumaa!

Siin elab ja töötab sõbralikult üheskoos palju rahvaid. Kommunistliku Partei ja Lenini juhtimisel said meie kõigi ühisomandiks linnad ja külad, tehased, kaevandused ja raudteed, põllud, metsad, mäed ja veekogud. Hästi õppides ja töötades toome järjest rohkem kasu oma Nõukogudemaale. Muudame ta rikkamaks ja loome endale veelgi paremat elu – kommunismi.

Austame oma Kommunistlikku Parteid. Alati jääb Lenin meile kalliks. Lehvivad punalipud. Kogu Nõukogudemaa on piduehtes. Kõikjal valitseb elevus ja pidutuju. Rõõmsalt soovime üksteisele õnne. On ju meie kõige tähtsam sünnipäev.

ON KODUMAA JUUBEL!



Kunstnik D. BISTI
graafiline leht
Vladimir Iljitš Leninist





HARRI JÕGISALU

KULDTÄHT JA TÄHEKE

Oktoobripühadeks said kooli kõige väiksemad õpilased oktoobrilasteks. Selleks sünnuseks valmistuti kaua: õpiti hoolega, et tunnistused oleksid head, ning koonduseks sai mitu laulu, tantsu ja ilulugemist selgeks.

Oli väga pidulik: kõik esimese klassi tüdrukud-poisid olid valgetes pidupluusides, mitmel lilled pihus, kui kooli aulasse marsisid.

Pioneerimalev seisis seal juba rivis. Trummid pörisesid. Vanempio-

neerijuht andis käskluse: «Valvel!» Puhuti pasunat ja lipp toodi sisse. Ka esimese klassi lapsed olid valvel, sirged nagu tikud: Siis vanempioneerijuht teatas malevale, et kõik esimese klassi õpilased soovivad saada oktoobrilasteks. Selle peale pioneerid plaksutasid ja mitu punase kaelarätiga poissi ning tüdrukut kinnitasid oktoobrilastele tähekesed rinda. Jälle trummid pörisesid. Säss ja Jass katsusid veel valvel seista, aga mitte kuidagi ei saanud — kangesti tahtsid näha, kuidas täheke pluusil paistab. Kõik vaatasid esiteks oma, siis teiste tähekesi. Küll oli ilus! Siis tulid ettekanded ja tantsud, aga neid polnud aega jälgida — tähekesed seisis meeles.

*

Kodus jooksid poisid lulistjalu tähekesi näitama. Kõige enne tuli Jass Sassi poole. Aga peale väikevend Andrese polnud kedagi kodus. Andres tahtis tähekest endale saada ja pistis jonnima. Jassil oli küll vanaema kodus, vaafas korraks ja kiifiski, et ilus märk, aga poiste meelest oli seda vähe.

Vanaemal oli oma uudis: karjatalitaja tädi Mann oli nimetatud töökangelaseks. Seda olid poisid juba kooliski kuulnud. Aga et kogu kolhoos valmistub peaks, said nad alles nüüd teada.



Illustreerinud H. SAMPU

Kolhoosi oodati palju külalisi: minister pidi tädile kuldtähe ja ordeni tooma.

Arusaadav, nii tähtis sündmus, kes selles saginas lapsi vaatas! Öhtul, kui seati klubisse minekut, ei tahtud poisse kaasa võtta. «Lapsed nüüd nii hilja vanainimeste hulka!» ütles Jassi ema.

Sassi ema arvas kohe sedasama.

«Natukeseks ajaks võivad ju tulla, aktusele. Me tuleme koos tagasi,» andis vanaema järele.

Niimoodi jäigi. Uued riided olid ju seljas ja oma tähekestega nägid poisidki peolistena välja.

*

Küll oli klubi saalis palju rahvast, ja aina tuli juurde. Orkester mängis. Vanaemal oli esimeses reas tuftavaid ja sinna mindigi istuma. Sass ja Jass toetusid vanaema kõrval kahekesi ühele toolile. Siis saabusid külalised ja istusid presiidiumilaua taha. Nendega oli esimees, Sassi isa, veel kolhoosi inimesi ja tädid Mann. Tema oli mustas kleidis, lumivalge krae ja pärlitega. Tädid olid väga kena. Saal läks korraks valgeks. Filmiaparaadid surisesid ja fotoaparaadid klõpsusid. Esimees läks kõnepulti. Ta rääkis kaua. Mitu korda rahvas plaksutas, aga ikka ei saanud jutt otsa. «Millal tädid Mannile

kuldtäht kätte antakse!» sosistas Sass vanaemale kõrva, aga vanaema pani poisile näpu suule, mis tähendas: «Ole vakka!» «Kas täht pannakse rinda ka!» tahtis Jass teada. Jass sai tutisida. See tähendas samuti, et rääkida ei tohi.

Nüüd tõusis minister ja teatas, et lüpsja-karjatalitaja Marie Kask on töökangelane, astus tädid juurde ning kinnitas talle Kuldtähe ja Lenini ordeni rinda. Orkester mängis, rahvas tõusis püsti ja plaksutas kaua-kaua.

Küll ikka kuldne täht säras!

Tulid tervitajad ja töökangelasele anti kingitusi. Vanaemal olid lilled kaasas — punased nelgid.

«Teie minge viige need tädid! Ütelge, et soovite õnne Kuldtähe puhul!»

Natuke kõheldes võtsid poisid lilled. Tädid olid väga rõõmus — kallistas nii Jassi kui ka Sassi. Nägi tähekest Sassi pluusil, tõstis poisi üles, päris sülle, ja ütles valjusti:

«Mina pole siin ainuke, kellel täht rinnas! Vaadake, kaks nooremat on veel!» Pani Sassi maha, võttis Jassi ja näitas, et ka temal on täht rinnas. Kino- ja fotomehed jõudsid veel mitu klõpsu ära teha. «Tema nägi kohe, et meil on ka tähekesed!» sosistas Jass vanaemale kõrva. Sass tegi plaksutajatele mitu ilusat kraapjalga.



Külaline Siberist

A. SMIRNOV-STEPURINSKI

Möödunud reedel, kui viienda klassi Nikolka sammus koolist koju, nägi ta trepil istumas Katjat esimesest a-st. Tüdrukuke nuttis. Nikolka läks tüdruku juurde ja küsis:

«Katja, mis on juhtunud!»

«Ema on kuhugi läinud, uks on lukus.»

«Kas siis sellepärast fasub nuffa,» lohutas Nikolka. «Oota veidi, küll ema tuleb.»

«Jaa, ma ootan ja ootan, aga teda ju ei tule... Mul on kõht tühi.»

«Lähme meile,» kutsus Nikolka, «soojendad ennast veidi ja selle aja peale tuleb ka ema.»

Katja vaatas kõhklevalt poissi.

«Tule, tule, muidu külmud veel päris ära,» ütles Nikolka ja võttis tüdruku portfelli.

Kodus ei olnud kedagi. Nikolka aitas Katjal palitu seljast, mõttes veidi ja ütles:

«Tead, mis, mängime, et oled minu külaline.»

«Aga kuidas seda mängitakse!»

«Väga lihtsalt. Teeme nii, et sa olid kaua-kaua Siberis ja tulid nüüd meile külla.»

«Olgu,» nõustus Katja arglikult.

Nikolka astus tüdrukule lähemale, haaras ta käe ja raputas seda tugevalt.

«No, tere siis ka, Katja, Jekaterina Pavlovna...»

«Tere!»

«Me pole kuu teineteist näinud,» lausus Nikolka. «Aastaid kümme või isegi rohkem...»

Ta vaatas pisikest esimese klassi õpilast ja jätkas:

«Sind ei tunne kohe mitte äragi. Oled nii suureks kasvanud...»

Segadusse sattudes küsis Katja:

«Mida mina pean rääkima!»

«Sina ütle: «Lendab, lendab aeg... Sina, Kolja, oled ka muutunud. Näed, sul on juba vuntsid kasvanud...»

Katja hakkas naerma ja kordas sõna-sõnalt Nikolka juttu.

Äkki Nikolka elavnes ja ütles:

«No mis me küll siin esikus seisame. Lähme edasi! Tunne ennast nagu kodus!»

Toas pani Nikolka Katja laua taha istuma, ulatas talle ajakirja ja läks ise kööki. Tuli tagasi teekannuga. Võttis puhvetkapist leiva, või ja moosipurgi.

Valades tassidesse teed, küsis Nikolka:

«Kuidas sa siis seal Siberis elad!»

«Hästi,» vastas Katja ja limpsis moosist lusikat.

«Kus sa töötad!»

«Koolis! Õpetajana.»

«Ega poisid vist su sõna kuula! Müravad!» küsis Nikolka teed segades.

«Palju ei müra, aga kirjutavad küll halvasi... Ah, raske on nende lastega.»

Rüübates teed, vaikis Siberi külaline veidi ja küsis siis:

«Aga kus sina töötad!»

«Olen nüüd meremees. Sõidan jäälõhkujal mööda Jäämerd,» vastas Nikolka.

«Kindlasti on sul raske selles Jäämeres sõita!»

Jah, seda küll! Tead, missugused jääväljad seal on! Isegi suuremad kui meie maja! Neid kutsutakse ujuvateks jäämägedeks. Aga meie jäälõhkujad saavad nendest jagu. On ju vaja laevadele teed teha.»

«Kas sa jääkarusid ka oled näinud!»

«Muidugi olen. Vahel, kui sõidan laevaga, istuvad karud jääpankadel ja muudkui sirutavad aga kätta: küsivad suhkrut...»

«On alles maiasmokad!» naeris Katja.

Kaua kestis vestlus teelaua ääres.

Katjal hakkas soe. Tal oli külas hea ja lõbus. Kui ema tuli Katjale järele, lausus tüdruk hüvasti jättes:

«Kolja, tule sa nüüd meile, Siberisse, külla. Pakun sulle ka teed.»

Nikolka naeratas ja sõnas:

«Tulen, tulen kindlasti!»



Aitäh tuli ütelda

HELJU RAMMO

Ühel päeval kinkis ema Ilmle kenasti läikivad lühikesed tõmbiotsalised käärid. Küll need olid ikka teravad! Nendega sai hästi nukku-dele riidelappidest kleite välja lõigata. Ja paberit ja pappi lõikasid need samuti hästi. Just niisuguseid kääre oli tüdruk endale ammu soovunud. Omaenda kääre, et mitte alalõpmata ema kääre tarvitada ja neid küsida.

Uusi kääre tahtis Ilmi ka mängukaaslastele näidata. Sellepärast läks ta kääridega välja. Kuid õues polnud kedagi. Vahtrapuu all seisis ainult pisikese Tõnu kiikhobune, hall, mustad täpid külgede peal. Veel must, ehtsatest jöhvidest saba taga. Nii ilusat suksut oli fingimata vaja silvitada. Ja tüdruk tegigi seda hellalt. Ent kääre lõksutades lõikas ta selsamal suksul äkitselt ehtsatest jöhvidest saba ära. Päris kogemata kohe, või siis kõvasti külgehakanud harjumusest kogu aeg midagi lõigata. No küll ta ise seejuures kokkus! Ja just sel hetkel tuli pisike Tõnu õue. Ta oli tuppa moosi-leiva järele läinud. Tuli moosi-leivaga kiikhobu juurde ega saanud leiba hammustadagi. Tema suksul polnud enam saba ollagi. Ainult pihutäis jöhvi vedeles maas. Pisike Tõnu vaatas neid ja pistis suure suuga nutma. Ka Ilmle tulid pisarad silma ja hakkasid põski mööda alla veerema. Ja nõnda nad föinasid seal mõlemad, Ilmil käärid, Tõnul moosi-leib käes. Nendega aga ei saanud suksule saba tagasi panna.

«Kuulge, teie seal, mis te pirisete, tooge oma hobune siia!» hüügati äkki sel raskel tunnil. Ilmi ja pisike Tõnu pöörasid ringi ja nägid aia taga naabermaja Mikku.

«Tooge, tooge,» julgustas Mikk, «katsume teie traavliile uue saba taha panna.»

Väike Ilmi ja pisike Tõnu võtsid nüüd kahekesi kiikhobuse sülle ja fassisid selle naabermaja õue. Mikul oli seal kuuris kohe nagu töö-koda sisse seatud. Ta urgitses kiikhobu külge jäänud sabatüüka välja. Vaatas seejärel otsivalt ringi ja tõi lagedale ühe hästi pika, jämeda pintli. Täpselt niisuguse, millega maalrid maju värvivad, siniseks,



Illustreerinud A. VENDER

kollaseks ja vaarikapunaseks. Kuid sellest pintlist sai nüüd Miku meistrikätes Tõnu suksule uhiuus saba. Lühike, tihe ja tõnts.

Tõnu silmitses hindavalt oma suksut ja tema meelest polnud kiikhobune enam pooltki nii ilus kui enne. Mikk aga pühkis lapi sisse käed puhtaks, patsutas korra hobust ja küsis pisikeselt Tõnult:

«Noh, mis sa mulle nüüd ütled!»

Pisike Tõnu seisis mossis näoga ega öelnud midagi.

«Aitäh tuleb öelda,» sosistas seepeale Ilmi õpetavalt pisikesele Tõnule.

«Aitäh,» ütleski siis pisike Tõnu, ehkki kiikhobu talle enam üldse ei meeldinud.

VÕLUKIRVES

ELAR KUUS

MIS RUMALALE RUMAL VALE,
ON ILUS TÕDE TÄRGE MALE...

Õige vanasti, kui riistu alles kivist tehti, elas noor mees noore naisega. Mees ehitas onni ja ütles:

«See on maja, me koduke pisuke.»

Naine läitis keset onni lõkke:

«Siin on koldel me tuleke tilluke.»

Välja aga külvasid nad nisu. Sellest küpsetatud kakku söid nad ise ja jaotasid oma loomadele.

Koer ja kass, isekeskis suured sõbrad, valvasid koos, et vaenlane ligi ei pääseks. Ühel päeval silmas koer, kel tol ajal veel saba sorakil seisis, heledate nisuterade vahel üht tumedat. Ta küsis:

«Kiisuke, mis me teeme!

Siia ilmus tume seeme.»

Kass liigutas vurru:

«Tühja kah, et üks on tume, teised puha heledad.»

Järgmisel hommikul ulus koer:

«Äuh-uu, äuh-uu!

Vöörast seemnest võrsus puu.»

Kass lõi nurru:

«Vööras puu on ainukene, meie kõrsi tuhat tükki.»

Kolmandal päeval oli puu hiiglaseks sirgunud. Ta latv küündis taevasse ja hoidis kosutava vihma eemale. Oksad ulatusid silmapiirini ja varjasid päikese. Nisukõrred langesid longu.

Isegi nüüd ei süüdistanud koer kassi, vaid kutsus peremehe kohale.

Too nõudis hiiglaselt:

«Mine mu viljast ära!»

Hiiglane ajas juured veel laiemale. Mees virutas ta tüve pihta hoobi kivikirvega. See riist purunes kildudeks. Kuid ka hiiglase füvesse tekkis õõs, üsna suu moodi. Sealt kostis kõuehääli:

«Ära ikka kallale kipu,

kui sul võlukirves vööl ei ripu.»

Mees jäi kuulutama ja usutles:

«Kust võiksin võlukirve leida!»

«Ta on mustas maagis.»

«Kus on must maak!»

«Määratu mäe all.»

«Kus asub määratu mägi!»

«Maaailma otsas, kuhu ükski jalg ei pääse.»

Mees tuli onni naisega nõu pidama:

«Lähem ikkagi võlukirvest otsima.»

«Olgu,» leppis naine. «Ootan sind.»

Koer kõneles kassile:

«Mina reisin peremehega.»

«Nägemiseni, kutsuke,» kostis kass. «Too sina samuti midagi head kaasa.»

*

Mees ja koer võtsid hobuse ligi, rändasid läbi maade ja metsade, kodu üha meeles mõlkumas. Nad olid juba paar nädalat käinud — jutt liigub ruttu, tegu aegamisi —, kui koer teatas:

«Ohtu haistan!

Kuristik paistab.»

Nende ees kulges sügav lõhang, mille põhjas rästikud sisisesid.

«Et koduke meile kallis on,» sõnas mees, «siis peame...»

«Tagasi pöörduma!» hüüdsid hobune ja koer.

«Ei, edasi minema.»

Mees punus väätidest kõie, sidus kuristiku kohale. Endal elu kaalul, rippus ta kõiel, seadis kaljurahne siia ja sinna kaldale ning meisterdas silla. Seda mööda viis ta oma kaaslased üle.

Kui nad olid veel paar kuud teel olnud, hõikas koer:

«Ohtu haistan!

Veeväli paistab.»

Ees voogas ääretu meri, laintel valged haid lõugu latsutamas.

«Et koduke kallis on,» lausus mees jälle, «siis peame...»

«Tagasi pöörduma!»

«Ei, siitki edasi minema.»

Mees tiris laanest jämeda palgi merre, astus selle peale. Palk kandis teda, kuid veeres ja hüples. Hobune ja koer löid kartma:

«Palk viskab meid kiskjatele roaks!»

Et see paremini püsiks, sikutas mees teisigi palke vette, sidus pajuviitstega kokku ja sai parve. Et parvest lained üle ei lööks, ehitas ta sellele küljed, ja sai praami. Et praam kiiremini liiguks, püstitas ta masti, mille külge purjedeks palmis kõrkjaist mati. Purjelaev kihutas tuule sunnil üle mere. Nad rändasid uuel rannal veel aasta või kaks — samm muutus lühikeseks, aeg järjest pikemaks.



Siis kiljatas koer:

«Ohtu, ohtu haistan!
Maailma ots paistab.»

Jah, seal oli maailma ots, selle serval määratu mägi, kaugemal enam mitte midagi.

«Viimaks on reisil lõpp,» arvasid hobune ja koer väsinult maha istudes. Mees noogutas:

«Teie puhake, minul on kõige raskem tee alles ees.»

Ta hakkas määratu mäe alla käiku kaapima. Kuigi teravad kivid teda verele kriimustasid, mürkgaasid lämmatama tikkusid, rooms ta aina edasi.

Seda nähes ruttasid hobune ja koer temaga jälle seltsima:

«Sina ei jätnud meid maha ega lahku ka meie sinust.»

*

Aga määratu mäe all elas mäevaim. Parajasti tukkus ta suures saalis toredal toolil, habe vohamas üle põranda. Järsku ta ärkas ja hüüatas:

«Igapese vaikuse nimel — kostab kröbin!»

«Kos-tab krö-bin!» kordasid teenrid tema taga, näod igijääst külmad, kuuend udust märjad.

Mäevaim aetas silmadele kalliskivid ja vaatas läbi maakihide:

«Ahaa, inimene jõudis üle ussidevao ja haidelombil! Kipub siigi.

Kas kõik kolm lõksu on üles seatud!»

«Kõik kolm lõk-su ü-les sea-tud!» vastasid teenrid.

Kröbin kõvenes, saali seina tekkis ava, mees oma seltsilistega ilmus sisse. Mäevaim ütles talle salakavalalt:

«Oled ületanud ränki raskusi, tasuta teen su suureks sõduriks.»

Ta viitas vasekambrile, mille uks oli laialt lahti. «Võta siit kaenlatäis odasid ja sa võidad igahühte.»

Pakkumine oli ahvatlev. Mehel unus kodu ja see, miks ta siia tulnud. Ta tahtis vasekambrisse söösta — ja oleks sajanditeks vasevangi jäänud. Sest see kamber oli kinnikukkova uksega esimene lõks. Kuid koer nägi ohtu ja hoidis peremeest hõlmast.

«Võin sind ka rikkaks rahameheks teha,» jätkas mäevaim, näidates hõbedakambrile, mis samuti avali seisis. «Võta liuatäis läikivat ja võid osta kõike, mida himustad.»

Rikkus veetles meest säärase jõuga, et koer üksi teda kinni pidada ei jaksanud. Ometi oli hõbedakamber teine lõks, mis oleks teda aastatuhandeteks vangistanud. Ent nüüd asus hobune koerale appi. Kahekesi hoidsid nad meest tagasi.

«Võin sind ka võimsaks valitsejaks teha,» kõneles mäevaim edasi. Tõustes toolilt, keris ta oma habeme käsivarrele. Habeme alt ilmus tohutu hunnik kulda lagedale. «Võta kotitäis kiiskavat ja sinu käsku kuulab kogu maailm.»

Koguni koer oli kullast sedavõrd hurmatud, et hetkeks kõik muu unustas. Välkkiire liigutuse järel tõmbas ta saba rõngasse. Kummatigi oli kuld kolmas, eelmistest kavalam lõks: niipea kui teenrid kedagi selle järele maha kumardamas näeksid, raluksid nad tal pea otsast. Kahe teraga mõõgad olid neil juba pihus. Hobune jäi ainsana rahulikuks, märkas peremehele kõrva sosistada:

«Mõttele kodule!»

Ükski elusolend poleks jaksanud meest kullast tagasi hoida, möte kodule aga sundis ta paigale. Ta palus mäevaimu:

«Kõigi nende varade asemel kingi mulle musta maaki, et võiksin kaifsta mulle kõige kallimat.»

Mäevaim lubas. Maak toodi salajasest kambrist, mille uksti oli peidetud. Kui mees oli kingi vastu võtnud ja läinud, hüüdsid teenrid, kes muidu vaid isanda sõnu kordasid:

«Miks sa selle ära andsid, milles on võlukirves!»

Mäevaim muigas:

«Maak on mu neljas lõks ja hullem kui surm. Võlukirves on temas nähtamatu taba taga. Inimene ei saa seda ilalgi kätte. Ta üksnes vaevleb, heidab meelt ja neab oma saatust.»

*

Hoolimata kalliskiviprillist, ei näinud mäevaim jõudu, mis avab maagi taba. Ta ei aimanud isegi seda, miks tõmbus rõngasse koera saba. Ent jutuvestja teab kõik ja teilegi pajatab.

Kodus kasvas puuhiiglane üha suuremaks, ta all saabus kestev öö. Naine vahtis ühes kassi, lehma ja seaga pilkasesse pimedusse, ohkas ja ootas. Äkki ajasid nad neljakesi kõrvad kikki. Kuuldus selgesti: kopa-kopa-kopa.

«Armsam!» rõõmustas naine.

«Kutsuke!» hüüdis kass.

Õue sammusid hobune, koer ja mees. Nad näitasid musta maagi ette:

«Temas ongi võlukirves.»

Siga sedamaid abi pakkuma:

«Ta välja võtan kas või mina,
mul on kondine, kõva nina.»

Ta muserdas maaki, kuid kirvest kätte ei saanud. Lehm pahandas:

«Miks kärsaga seda susata!
Parem sarvedega pusata.»

Aga edu polnud temalgi ja mees asus ise maagi kallale. Ta togis teda teibaga, nüpeldas nuiaga, kolkis kiviga. Ei midagi. Ta vaevles ja vintskles söömata ja joomata, jäi kõhnaks ja kiduraks. Elulustki kadus.

Seal lausus üks peenike hääl:

«Las mina.»

«Kes räägib!»

«Koldelt tuleke tilluke.»

Mees oli küll pahuras tujus ja tülpinud, ometi ei raatsinud ta solvata löket, mille naine oli süüdanud. Ta kandis tule õue maagi kõrvale ning naljatas:

«Katsu siis kah oma rammu.»

Tuli ei mõelnudki jõudu kasutada. Ta hoopis embas musta maaki, silistas ja paitas teda õrnalt. Maagil, sel kalgil ja kangel, jooksid enne pisarad, siis avanes taba ta põues. Völukirves kukkus kopsti välja.

Mees tõttas väärtuslikku riista vööle riputama ja puuhiiglase ette astuma:

«Kas taganed heaga!»

«Äh-äh-äh-äh!» naeris hiiglane, suuõski suurem kui varem.

Mees andis völukirvega esimese hoobi — hiiglane võpatas. Andis teise hoobi — hiiglane värises, kolmanda hoobiga prantsatas puu niisuguse mürtsuga pikali, et künkad kogu maal ühest kohast teise kargasid. Kohe muutus ilm valgeks, päike säras, sadas kosutavat vihma. Nisukõrred ajasid longus pead püsti.

Kui mees puuhiiglast edasi raius, olid völukirvelt kukkunud laastudki imelised. Tok-tok sündis süng, laud või mõni muu mööbliese. Tok-tok sai ta sauna või majakese. Tok-tok-tok-tok valmis terve majade blokk.

Koer aga kutsus kassi põõsa taha:

«Kiisuke, sa käskisid midagi head kaasa tuua.»

Ta näitas kullakamakaf. Selle oli ta mäevaimu eest põrandalt väikiselt krabanud ja sabarõngasse peitnud.

«Mis temast kasu on!» uuris kass.

«Muretseme lossi, valitseme maailma. Palkame sada sulast. Hommikuti pakuvad nad meile lõhnavaid konte. Enne limpsin mina, siis sina.»

«Miks sina enne! Tahan ise enne limpsida.»

«Ei passi. Sest mina istun troonil ja olen kuningas.»

«Tahan kah kuningas olla.»

«Kass nüüd mõni kuningas!»

«Tahan kuningas olla!»

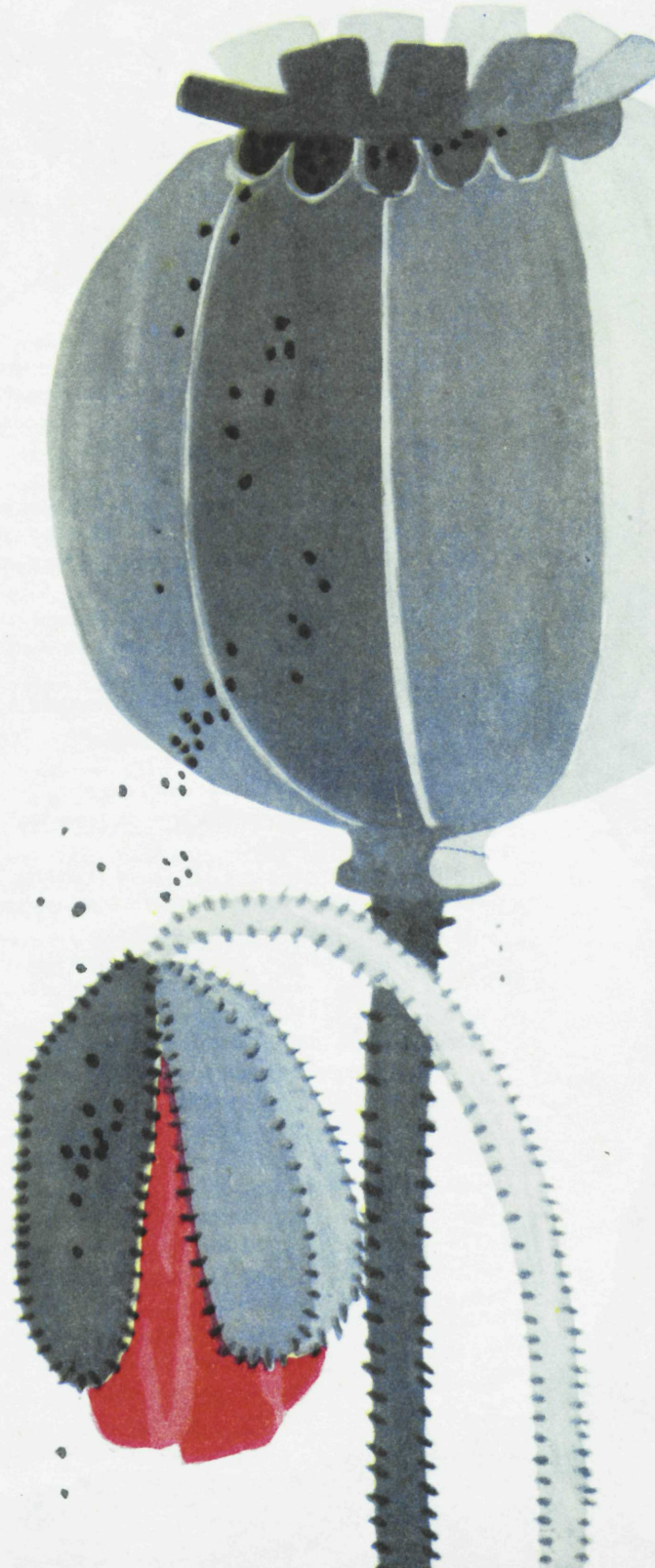
«Hiirepott siuke, kui äigan sulle tulise . . .»

«Kirbukott niuke, tulise annan sulle ise. Näe!» Pläu!

Sõprus läks meelest. Karvu ja kisa olid kõik kohad täis. Kuld kukkus maha ja kadus.

Koer otsib kulda tänapäevani taga, kaevab urisedes siia-sinna auke.

Kuid mees oma naisega istub õnnelikult kodukolde ääres ja kop-sib völukirvega ikka edasi.



Laul moonist

Ukraina kirjanik
Petro Rebro

«LAPSED, TULGE SIIA,
MEIL ON PEENRAMAA!
KAS EHK KÜLVAKS MOONE!»

«JAA!»

JAA!

JAA!»

«ET EI KUIVAKS MOONID,
YETT ON VAJA KA.
KAS ME LÄHME KASTMA!»

«JAA!»

JAA!

JAA!»

«ET EI KASVAKS ROHTU
MEIE MOONIMAA,
KAS EHK ROHIKSIME!»

«JAA!»

JAA!

JAA!»

«VARSTI PEENRAL KÜPSEKS
MOONIKUPAR SAAB.
KAS SIIS SÕUME SEEMNEID!»

«JAA!»

JAA!

JAA!»

«KAS ME LAISKADELE
ANNAME KA NEID!
MIS ON TEIE OTSUSI!»

«EII!»

EII!

EII!»

Oõsel

Kirgiisi kirjanik
Turar Kozomberdijev

ME BAKAS
KESET OÕD
ÄKKI SILMAD LAHTI LÕÖB.

«POJU, MIKS EI MAGA SA!»
«MEMME, ÖUNA TAHAN MA!»

«UINU, POJU!
VAIT AUUL,
PILVEVODIS HEA ON KUUL.
KÕIGIL NÜÜD
ON PUHKETUND. —
ÖUNAD PRAEGU NÄEVAD UND.»

Beké ja Meké

PEENEVÖITU BEKÉ
JA MATSAKAS MEKÉ —
KITSEPOISI
SELGA NAD
ISTUSID
MÖLEMAD.

HÜÜDSID RÕOMSALT:
«NÕÖ, KUS VITS!»
VAID HABET RAPUTAS
ME KITS.
MAHA POTSAS BEKÉ,
MAHA MATSAS MEKÉ.

JÄTTIS KITS, SEE JOOKSUMEES,
ME BEKÉ
JA MEKÉ.

NÜÜD BEKÉ
JA MEKÉ
TÖNNIVAD KOOS, LIIVA SEES.

Kaksiratsi

Gruusia kirjanik
Makvala Mrevlišvili

KÜLAYAHELISEL RAJAL
LEENA ATSIGA ON TEEL.
ATSIL VÄSINUD ON JALAD,
AGA KODU KAUGEL YEEL.
IGAL SAMMUL JÄÄB TA HÄTTA,
EES ON KIVID, EES ON MÄTTAD.
LEENA UPITAB SIIS ATSI
OMA SELGA KAKSIRATSI.

«KAKSIRATSI! KAKSIRATSI!
KUST SA TULED! ANNA PATSI!»
«TULEN KAUGELT.»
«MIDA KANNAD!»
«SOOLAKOTTI, METT JA MANNAT.»

«ON SEE RASKE!»
«RASKE, RASKE.»
«MIS TA MAKSAB!»
«PALJU VASKE.»

KAKSIRATSI, KAKSIRATSI,
SOOLAKOTT ON VÄIKE ATSI.
LÖBUSASTI NAERAB ATSI,
KAKSIRATSI, KAKSIRATSI.

Tõlkinud HELJO MÄND

Illustreerinud V. KOTKAS



Vene kirjanik
FELIKS LEV

Kalad



Isa kinkis pojale akvaariumi, milles ujusid kalad — täiesti läbipaistvad nagu vilgukivist või klaasist. Neid ei näekski vees, poleks iga kalakese sees tumedat täpikest. Küllap see on süda. «Aga kui neil südant ei oleks, ega neid siis üldse näha oleks, eks!» küsis poiss.

«Kui südant ei oleks, siis poleks kalugi,» vastas isa. «Sest ka kalad ei saa ilma südamega elada. Isegi päris tillukesed mitte.»

Figudest

Kus on tigu, seal on ka teo majake, sest ta kannab ju alati oma koda kaasas. Kus on kaks tigu, seal on ka kaks maja. Aga kus saavad kokku juba kolm tigu, seal on terve tänav!

Teod sirutasid oma katsesarved välja, ja majade katustele ilmusid otsekui antennid. Võib-olla istuvad teod oma majades ja vaatavad televiisorit.

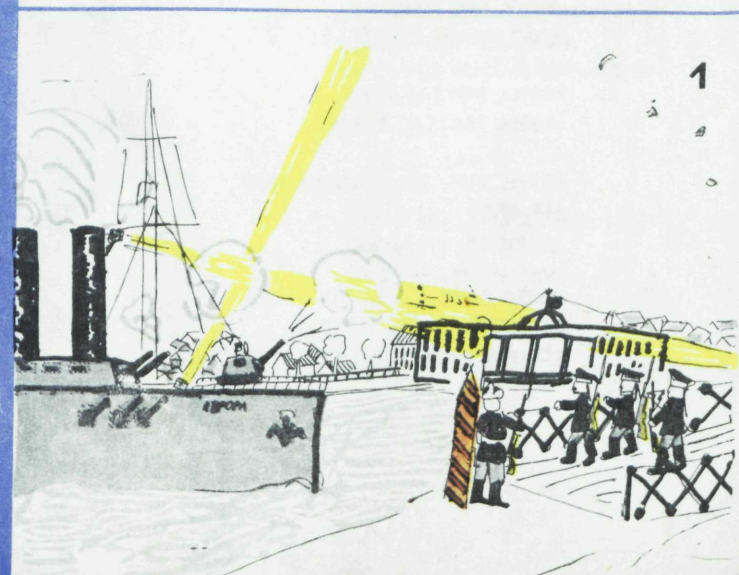
Siis äkki löid antennid kõikuma, hakkasid liikuma ja majad roomasid igaüks ise ilmakaarde — algul üks, siis teine, kolmas... Tore on muidugi kodus istuda ja televiisorit vaadata, veel parem on aga oma jalgadel mööda maad kõndida ja kõike oma silmaga näha.

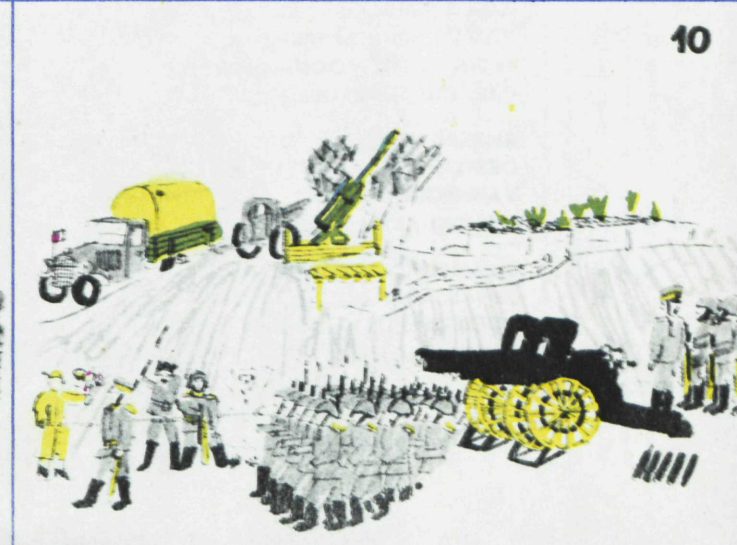
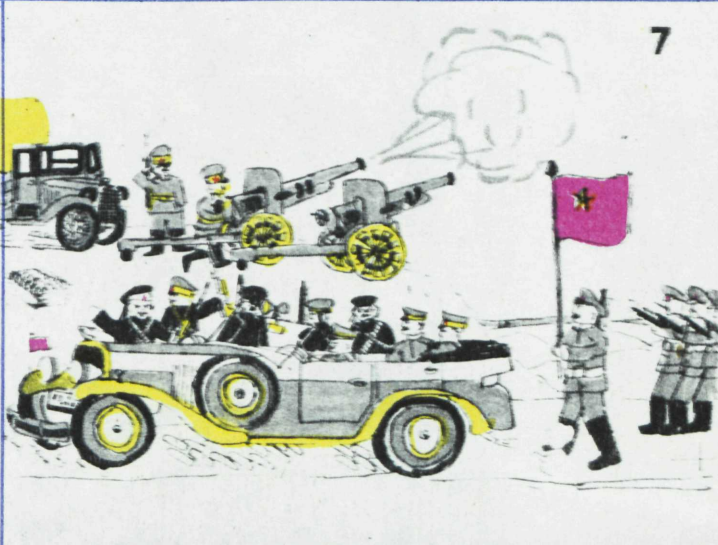
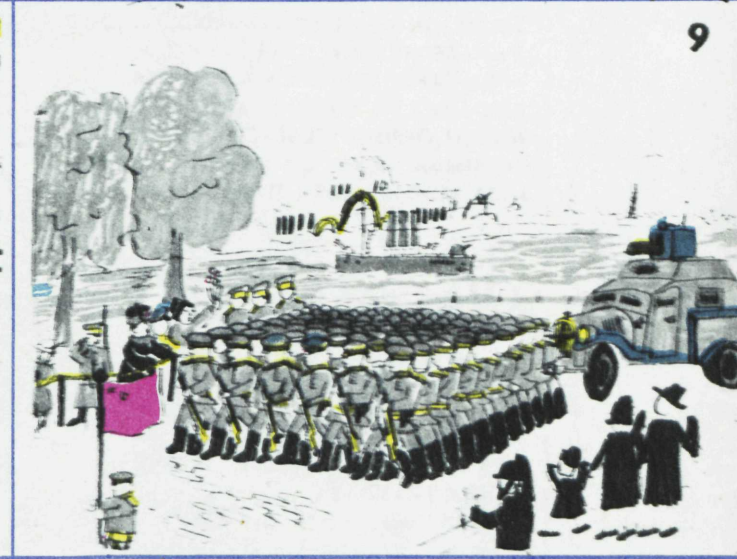
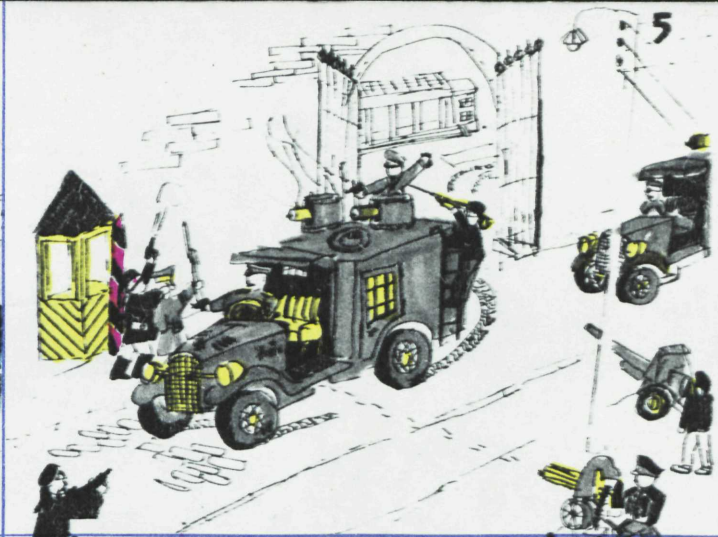
Sellel leheküljel näed Leedu, Läti ja Eesti lasteajakirjade joonistusvõistlusel «MINU KODUMAA» auhinnatud

Tallinna 46. Keskkooli õpilase
MEELIS VULPI pildiseeriat

50 AASTAT

1. ESIMENE KOGUPAUK.
2. PEALETUNGI ALGUS.
3. BARRIKAADIDEL.
4. MÕISA VALLUTAMINE.
5. TULD VALGEKAARTLASTELE!
6. VÕITLUSTULES.
7. ESIMENE VÕIT.
8. OTSUSTAV LAHING.
9. VÕIDUPARAAD.
10. KODUTEEL.





Kodumaa

Adögee kirjanik
KIRIMIZE ZANE

«TAAT, KAS SA TEAD, MIDA TÄHENDAB KODUMAA!»
«SEE ON KOIT, MIS TOOB VALGUST JA SOOJA.
SEE ON LILLEDEST KIRENDAV MÄGIAAS.
SEE ON JÖGI, MIS KOHINAL VOOLAB.
KODUMAA — SEE ON SU EMA SILMAD
NAERUSÄDEMEIS, RÖÖMUPISAR AIS.
KODUMAA — SEE ON SELGED ILMAD,
LUMISED MÄED, ORU HALJENDUS MAIS.
KODUMAA — SEE ON ILUSAIM SÖNA,
SELLES ON MUISTSED LEGENDID JA LOOD,
VANADE NUKRATE LAULUDE KÖLA,
MIDA TÄNINI TUNTAKSE IGAL POOL.
KODUMAA — SEE ON AABITS SU EES,
MILLEST ÖPPISID SELGEKS SA TÄHED,
KODUMAA — SEE ON SUUR JA LAI TEE,
MIDA MÖÖDA KORD TEISTEGA LÄHED.»

Olen tubli

Kasahhi kirjanik
ANUARBEK DUISENBIJEV

KÜLL ON KIIRE PÄEV MUL TÄNA,
EES ON TUHAT TEGEMIST!
TÖÖLE LÄKSID ISA-EMA,
VANAMEMM LÄKS LINNA VIŠT.

AGA ÜKSI MA EI KARDA,
VAIKUS MIND EI HIRMUTA.
TEGIN RUTTU VOODI KORDA,
NÄE, KUI TUBLI OLEN MA!

ANDSIN LILLEDELE JUUA,
OKSTELT TOLMU VÖTSIN KA.
VANNIKRAANIST VETT TÖIN KUUMA,
NÖUDKI PESIN LÄIKIMA.

ÜLEMEELIK ON MU KUTSU,
TAHAB AINA HULLATA.
NÖÖD MA TEMA SÖÖMA KUTSUN.
TÖSI, TUBLI OLEN MA!!

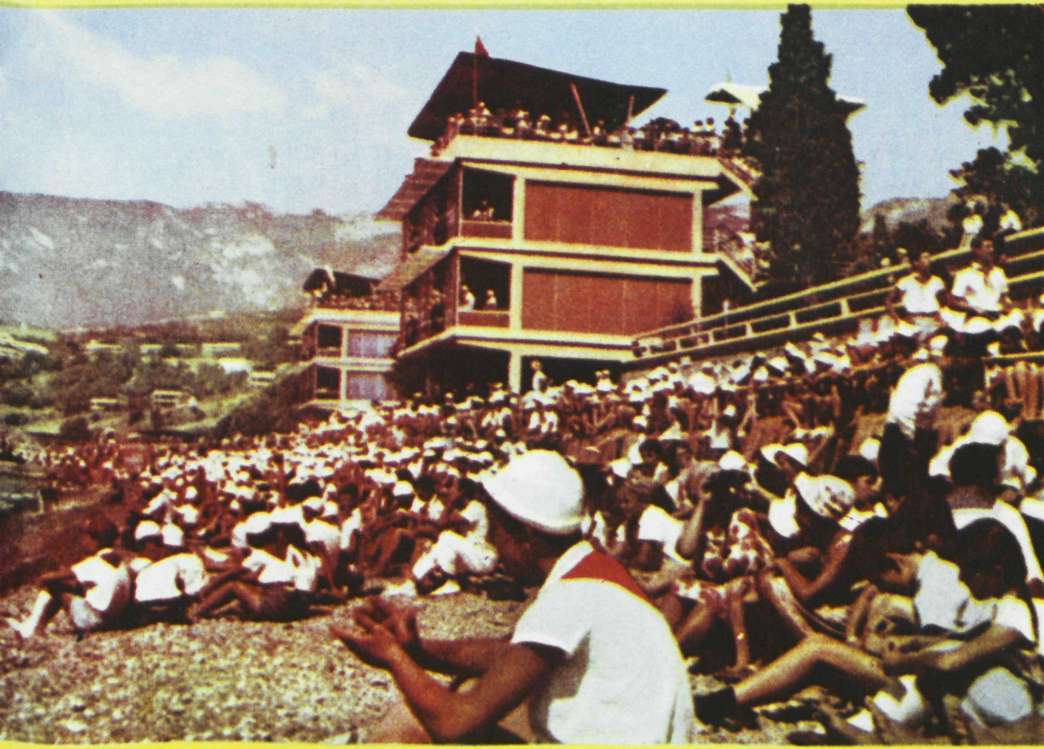


ARTEK



Sa tead, et see on meie maa kõige suurem ja foredam pioneerilaager. Artek asub Musta mere päikesepaistelisel kaldal. Poolkaares ümbritsevad laagrit kõrged mäed. Seal kasvavad palmid, elupuud, küpresid, paplid ja loorberipõõsad. Palju-palju on lilli. Artekis on piki Krimmi randa tervelt seitse kilomeetrit! Laste eluasemeks on mitmevärvilised rõdudega majad. Järjest ehitatakse neid veel juurde. On rohelusse uppuvad basseinid ja spordiväljakud. On raamatukogud, vabaõhusööklad ja kinod. Artekis viibib tuhandeid lapsi meie kodumaalt ja ka paljudest teistest riikidest.

See on röömsate laste laager. Kui palju huvitavaid päevi Artekis veedetakse! Seda kinnitavad kõik, kes seal on olnud. Seepärast unistab Artekki minekust iga poiss ja tüdruk. Kui saad pioneeriks ja õpid hästi, sõidad ühel suvel ehk sinagi Artekki.



ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 11 — 1967, VIII aastakäik, ilmub üks kord kuus, Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, A. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurl, vanemkorrektor E. Orgmets.

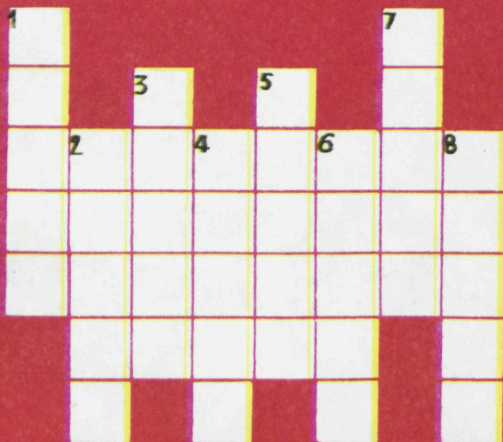
Laduda antud 25. VIII 1967. Trükkida antud 25. X 1967. Trükiarv 52 000. Paber 90×60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,87. MB-08661. Tellimise nr. 1071. Trükikoda «Oktoober», Tallinn, Tartu mnt. 41.

Esikaanel E. VALTERI
joonistus «50»

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пioneерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Свездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,87 учено-издательских листа. Типография «Oktoober», ЭССР, Таллин, Тартуское шоссе 41. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, бульвар Эстония 4. Цена 15 коп. Зак. 1071. Тираж 52 000

1. Alev, kus asub Harju rajooni üks suuremaid tööstuseettevõtteid.
 2. Suur töölisasula, mis nõukogude võimu ajal on tekkinud Jõhvi linna kagu-piirile.
 3. Eesti ülikoolilinn.
 4. Eesti kuurortlinn.
 5. Soome lahe kaldal paiknev töölisasula, mis on kuulnud oma tellisetehasega.
 6. Suur karusloomakasvatust Pärnu—Haapsalu maantee ääres.
 7. Eesti—Läti piirilinn.
 8. Suur turbatehas Tartu lähedal.
- Õige laienduse korral saad esimeses põikreas linna, kus asub kuulsa vene heli-

LINNAD JA ALEVID

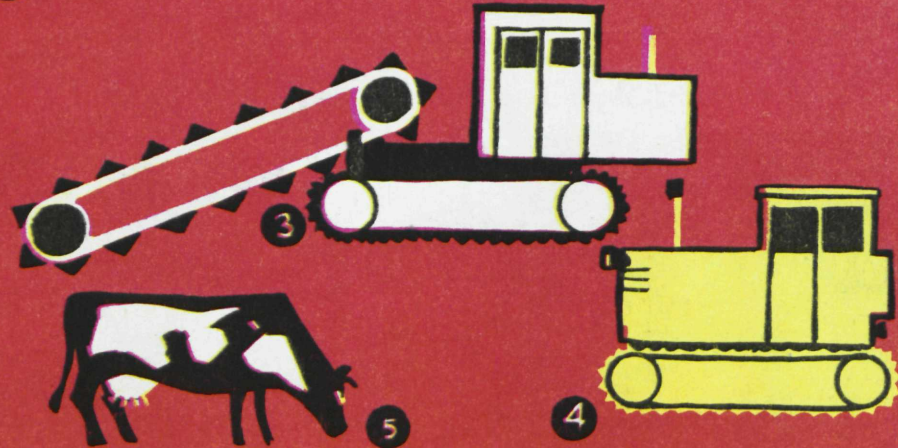
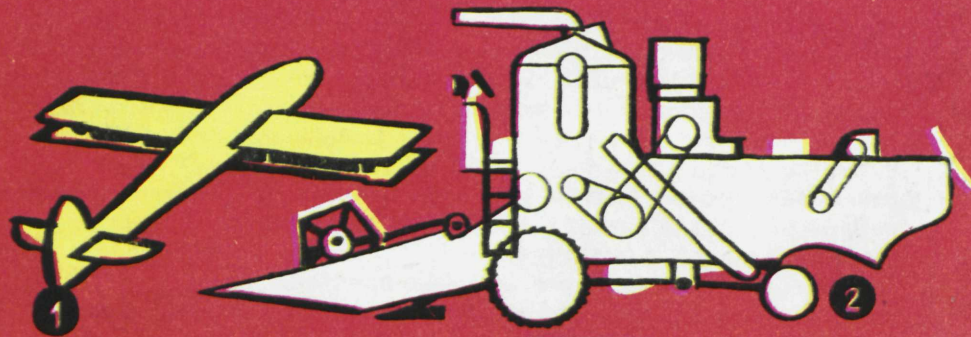


looja Tšaikovski mälestuspink.

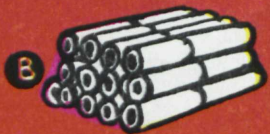


MISSUGUSED PRILLID KELLELEGI!

Joonistanud D. PAALAMÄE



SELLE, MIDA SA SIIN NÄED, ON TOONUD UUS ELU KOLHOOSIKÜLLA. MIS KUULUVAD KOKKU!



ИНДЕКС 78231
HIND 15 KOP.